



ЕТИЧКИ КОДЕКС
на
ИНТЕРНАЦИОНАЛЕН КАРТИЧЕН СИСТЕМ

Верзија 1.0, Мај 2018

ЕТИЧКИ КОДЕКС

1. ВОВЕД

Овој Кодекс на етика и стандарди за професионално однесување на вработените, Органите на управување, и другите лица со посебни права и одговорности во Интернационален Картичен Систем АД Скопје (во понатамошниот текст: Кодекс) не пропишува нови обврски туку само претставува збир на општо прифатени стандарди и корпоративни вредности кај институциите од областа на финансиското работење, се со цел наметнување на високо ниво на професионални стандарди во секојдневното работење. Донесувањето на овој Кодекс, претставува усогласување на правилата и принципите на доброто и чесно работење како и корпоративното управување на Интернационален Картичен Систем АД Скопје (во понатамошниот текст: КаСис).

Вработените во КаСис се должни да се придржуваат кон овој Кодекс кој ги содржи стандардите за однесување, интегритет и чесност во секоја комуникација со постоечките или потенцијалните клиенти на КаСис и на тој начин да даваат полн придонес во градењето и зачувувањето на угледот, ефикасноста и профитабилноста на Друштвото и квалитетот на нејзиното делување како препознатлив субјект во финансискиот сектор на Република Македонија. Со овој етички Кодекс се уредуваат основните начела и принципи на доброто однесување и управување, унапредување на професионалните односи во работната средина, промоција на тимската работа, но истиот содржи и одредби за избегнување на случаи на корупција и други незаконски и неетички однесувања и активности, избегнување на судир на интереси, трансакции со поврзани лица со Друштвото, чувањето на тајна и сл.

2. ОПШТИ ПРАВИЛА И ПРИНЦИПИ

Основните вредности на однесување кои што претставуваат основа на работењето и функционирањето на КаСис пред се во односот кон своите клиенти, но секако и во професионалните односи меѓу колегите, а кои што секој вработен во КаСис, без разлика на неговото место во организационата структура треба да ги почитува следните начела и принципи :

- ✓ Законитост во работењето
- ✓ Интегритет
- ✓ Професионално однесување
- ✓ Професионална компетентност
- ✓ Клиентот е секогаш во право
- ✓ Објективност
- ✓ Ефикасност
- ✓ Доверливост на информациите
- ✓ Јавен настап и публицитет
- ✓ Почитување на колегите
- ✓ Лојална конкуренција

Законитост во работењето

Вработените во КаСис се должни да работат во согласност со законите кои го регулираат работење на Друштвото, Статутот на Друштвото и другите општи и поединечни акти на КаСис. Вработените се должни да овозможат непречена внатрешна контрола и ревизија на сопственото работење, како и контрола од страна на овластени надворешни органи. Вработените не смеат да користат приватни уреди (лап топ, преносни медиуми итн) за службени потреби. Не е дозволено носење на уреди (апарати – пример од домаќинство) во работните простории на Друштвото.

Интегритет

Вработените треба да дејствуваат во насока на чесно и професионално извршување на работните обврски притоа штитејќи го интересот и интегритетот на Друштвото, клиентите и финансискиот пазар воопшто.

Професионално однесување

Вработените се должни квалитетно, темелно, точно, ефикасно и навремено да ги извршуваат доделените работни обврски. Вработените се должни на работа да доаѓаат уредно и пристојно облечени, во согласност со правилата на КаСис и работните обврските кои ги извршуваат. Вработените во КаСис се должни деловните средби да ги закажуваат и одржуваат во деловните простории на Друштвото наменети за таа цел или во деловните простории на клиентите. Вработените исклучиво за остварување на редовните обврски го користат Интернетот и службениот телефон. Вработените во КаСис треба да избегнуваат дејствувања кои можат да и нанесат било каква штета на Друштвото, или да го дискредитираат. Вработените не смеат со своите приватни постапки и дејствувања да нанесат штета по угледот на КаСис и да го попречат неговото функционирање.

Вработените во КаСис треба да имаат професионален однос кон колегите што значи дека меѓусебно треба да соработуваат, споделуваат информации и знаења и со тимска работа да се постигне заедничката цел за највисок квалитет и потврда за професионалниот однос.

Професионална компетентност

Вработените во КаСис се должни сите знаења кои ги стекнале со редовното школување или со дополнителните усовршувања да ги применуваат во секојдневното извршување на работните задачи, со што ќе придонесат за поквалитетно работење на Друштвото. Вработените во КаСис треба да пројавуваат интерес и самоиницијативност за постојано усовршување и збогатување на стручното знаење.

Клиентот е секогаш во право

Вработените во КаСис се должни кон клиентите да се однесуваат љубезно и да ги опслужуваат со насмевка и должна почит. Вработените во КаСис се должни да ги решаваат сите недоразбирања и разлики кои можат да настанат во комуникација со клиентите со добра намера, праведност и трпеливост. Вработените во КаСис се должни брзо и ефикасно да ги опслужуваат сите клиенти и да имаат еднаков пристап кон нив. Вработените во КаСис се должни да им даваат на клиентите точни, веродостојни и корисни информации за услугите што ги нуди КаСис.

Објективност

Вработените во КаСис не смеат во своето работење да бидат раководени од предрасуди, пристрасности, неусогласени или лични интереси кои можат да ја доведат во прашање нивната објективност во извршувањето на работните обврски.

Ефикасност

Вработените во КаСис се должни да ја организираат работата на начин кој ќе овозможи носење брзи, правилни и стручни одлуки.

Доверливост на информациите

Вработените во КаСис се должни стриктно да се придржуваат кон одредбите и упатствата за доверливост и дискреција на информациите во односите со клиентите или трети лица. Вработените во КаСис се должни внимателно да постапуваат со информациите и на тој начин да спречат неовластено или ненамерно изнесување на информации.

Вработените во КаСис не смеат на своите работни маси да оставаат податоци, документи или други печатени материјали кои се од доверлива природа и кои лесно можат да бидат прочитани или злоупотребени од страна на неовластени лица.

Вработените во КаСис не смеат да фрлаат во отпад документи кои се однесуваат на работењето на КаСис или на нејзините клиенти кои не се целосно уништени и кои можат лесно да бидат составени, а нивната содржина прочитана. Вработените во КаСис се должни да ја почитуваат доверливоста на информациите кои ги добиле за потребите на своето работење и истите не смеат да ги користат за цели кои се различни од целите за кои ги добиле.

Јавен настап и публицитет

Вработените во КаСис мора да ги усогласат своите ставови со официјалните ставови на Друштвото кога како поединци јавно ја коментираат работата на КаСис или настапуваат во негово име, во функција на јавно претставување. Вработените во КаСис пред секое изнесување на било какви информации кои се однесуваат на работењето на Друштвото, во средствата за јавно информирање, задолжително треба да побараат согласност од Управниот одбор.

Почитување на колегите

Вработените во КаСис се должни да ги чуваат и почитуваат легитимните права и интереси на колегите како сопствените. Непростојно е вработените во КаСис да се фалат самите себе или да ги омаловажуваат или навредуваат колегите во нивно или туѓо присуство. Вработените во КаСис се должни во непосредната деловна комуникација со колегите да бидат трпеливи, љубезни и колегијални. Вработените во КаСис треба да поддржуваат тимска работа и меѓусебна соработка и со заеднички напори да се остварат поголеми резултати во работењето на КаСис.

Работното време треба да помине во пријатна работна атмосфера. Во работењето важи правилото на толеранција и меѓусебно почитување. Во службената комуникација не е дозволена употребата на вулгарни и непристојни зборови. Да не се размислува за недостатоците на своите колеги, тоа е работа на претпоставените.

Пред клиент не се врши гласна консултација со колега и секој треба со иста мера да ја чувствува одговорноста кон работата и со тоа да придонесува за општиот углед на Друштвото и колективот.

Лојална конкуренција

Вработените во КаСис не смеат да изнесуваат неистинити информации за деловните активности, раководните лица или сопствениците на конкурентските институции, нивните производи или услуги со цел да се омаловажи или да и се нанесе штета на честа и угледот на конкуренцијата и на тој начин да се оствари одредена предност или добивка за Друштвото.

3. ПОСЕБНИ ПРИНЦИПИ И ВРЕДНОСТИ

Судир на интереси

Вработените во КаСис мора да ги застапуваат во целост интересите на Друштвото и неговите стратешки цели. За таа цел мора да избегнуваат секакво постоење на судир на интереси или дури навидум постоење на ваков судир, помеѓу личните интереси и одговорноста кон Друштвото.

Судир на интереси значи судир меѓу личниот интерес и интересот на КаСис, кога со донесување на службени одлуки, склучување на службени договори или вршење на други деловни активности се засега во матерјалните или било кој друг вид на деловни интереси на Друштвото.

За да се спречи судирот на интереси вработените мора да бидат пред се внимателни, но и одговорни за законското и ефикасно функционирање на Друштвото. За да се избегне противзаконското работење на вработените, во поглед на судирот на интереси, суштинско е неговото идентификување. Идентификувањето на судирот претставува прв и најважен чекор кон неговото решавање.

Активностите кои се однесуваат на избегнување на судир на интереси можат да се идентификуваат како:

Финансиски активности

Сите надворешни деловни активности на вработените од кои што вработените имаат и/или би имале имотна корист мора да се во согласност со позитивните законски норми. Вработените во КаСис се должни да го пријават секој личен деловен потфат или финансиски интерес (како и оние на членовите на нивните семејства) кои што би можел да се одрази на угледот и чесноста на работењето на КаСис. Вработените се должни да го пријават и идентификуваат влијанието, сопственоста или финансискиот интерес во било кое правно лице кое што работи и/или има било каков деловен однос со КаСис.

Политички активности

Иако слободното изразување на мислење претставува темелна вредност на вработените во Друштвото, утврдена со овој Кодекс, и иако КаСис е посветен на давање на целосен придонес кон напредок на нашето општество, вработените во КаСис треба да

избегнуваат било какви политички активности кои што би ги довеле во прашање должностите и одговорностите како професионалци во КаСис. Политичките аспирации, мислења и ставови, вработените можат слободно да ги изразуваат со гласање за оние кандидати за кои се определиле, со членство во политички партии и невладини организации, но треба да се воздржуваат од активен партиски и/или политички ангажман во време на извршување на работните задачи во КаСис.

Избегнување на случаи на корупција

Корупцијата претставува искористување на службените права и овластувања заради остварување на противправна имотна корист. За да се спречат случаи на корупција вработените строго ќе се спротивстават на секој обид за влијание врз професионалните вредности и личниот интегритет и секое дејство насочено кон тоа ќе го пријават на своите претпоставени.

Прием на подароци

Вработените во КаСис не смеат да побараат или примаат подарок или услуга од трето лице или да се обидат да побараат или примаат подарок или услуга од трето лице на непосреден или посреден начин, со цел истото тоа лице да стекне повластен третман за себе или во име на друг, во било кој поглед и сегмент од работењето на КаСис. Вработените во КаСис мора да го одбијат секој понуден подарок, освен ако подарокот е даден јавно, има симболична вредност или е даден исклучиво од лични причини за некој личен повод или поводи за кои што традиционално тоа се прави (како на пр. за Новогодишни празници, родендени, венчавки, унапредување, пензионирање и сл.), или вработените можат да примаат репрезентативен или промотивен материјал од клиенти кој се состои од делови од канцелариски потрошен материјал, привезоци, календари и сл.

Давање на совети

Вработените во КаСис мора да се воздржуваат од било какви коментари за законитоста на работењето на клиентите, и да не навлегуваат во нивната внатрешна организација, бидејќи КаСис не е овластен да дава правни совети.

Пријавување на случаи на корупција

Сите вработени во КаСис мора да се согласни околу одредбите за избегнување на корупцијата и заеднички да се борат против истата. За таа цел се охрабруваат сите вработени кои што ќе забележат било каква појава која што го осуетува угледот и/или законското работење на КаСис, истата веднаш да ја пријават и со тоа да придонесат за спречување на оваа негативна појава која што носи негативни последици и по угледот и работата на КаСис, но и по угледот на сите вработени во неа. Случаите на корупција во КаСис вработените задолжително треба да ги пријавуваат на Лицето за контрола на усогласеноста на КаСис со прописите (ОСИС). Надзорниот и Управниот Одбор на КаСис се обврзуваат дека ќе го заштитат секој вработен кој што пријавил случај на корупција.

Располагање со имотот на КаСис

Строго се осудува секое недомајинско однесување кон имотот на КаСис и невнимание кон опремата со која што вработените се користат во текот на деловниот процес. Вработените

во КаСис треба да се придржуваат кон упатствата за користење на опремата, телефоните, Интернет и е-меил привилегиите за деловна комуникација и потреби. Вработените во КаСис за секое користење на знакот, логото, печатот и меморандумот на КаСис за потреби надвор од деловните процеси на КаСис ќе бидат строго осудувани. Кон имотот и опремата на КаСис треба се однесуваат со внимание на добар домаќин и да ги превземаат сите потребни активности за истиот да биде што подолго во употреба.

Деловна тајна на Друштвото

Чувањето на деловната тајна претставува должност и морална обврска на секој вработен во КаСис. Документите, податоците и информациите кои се стекнати при вршење на секојдневните обврски и задачи претставуваат деловна тајна. За чувањето и заштитувањето на деловната тајна секој вработен потпишува Изјава со која се обврзува на нејзино чување. Изјавата се чува во досието на секој вработен.

4. Исклучоци од правилото

Обврската за чување на Деловната тајна не се однесува во следниве случаи, ако:

- биле или станале јавно достапни,
- се побарани од страна на овластен државен орган или од надлежен суд, со легитимна наредба врз основа на закон

Обврската за чувањето на Деловната тајна продолжува и по престанокот на работниот однос, односно по престанокот на основот и статусот врз основа на кој е остварен пристап до податоците кои се сметаат за Деловна тајна на Друштвото.

5. Преодни и завршни одредби

Овој Кодекс важи за сите вработени во КаСис како и лицата со посебни права и одговорности. Непочитувањето на одредбите од овој Кодекс може да претставува основ за изрекување на опомена, за поведување на дисциплинска постапка, па дури и за прекин на работниот однос во КаСис. Етичкиот Кодекс претставува дел од заложбите на КаСис за инкорпорирање на системот за добро корпоративно управување во Друштвото.

Кодексот е достапен на сите вработени во КаСис.

УПРАВЕН ОДБОР НА КАСИС

Биљана Доновска Гечева – Претседател на Управен Одбор

Зоран Јанковиќ – Член на Управен одбор

Филомена Пљаковска Аспровска – Член на Управен Одбор